

'Baerje'

"BAERNE"

Tijdschrift van de Historische Kring "Baerne".

9e jaargang - nummer 1 - maart 1985.

Verschijnt viermaal per jaar.

Losse nummers à f 3,-- verkrijgbaar bij N. Kuyt-Smit,
Van Wassenaerlaan 16, Baarn.

Redactie : J. Kruidenier
H. Bronkhorst
E. Witsenburg-Horsman

Typewerk : M. van der Laan-Reitsma

Redactie-adres : J. Kruidenier, Smutslaan 2, Baarn.
Tel. 02154 - 17860.

o-o-o-o

De Historische Kring "Baerne" stelt zich ten doel het bestuderen van en belangstelling kweken voor geschiedenis in het algemeen en van Baarn in het bijzonder. Zij tracht dit doel te bereiken door middel van het organiseren van lezingen, excursies, tentoonstellingen en het uitgeven van een eigen tijdschrift.

Naast deze algemene activiteiten bestaat de mogelijkheid toe te treden tot de volgende werkgroepen:

1. Werkgroep Oudheidkamer

Deze groep houdt zich o.a. bezig met het beheer en uitbreiden van de kollektie Gemeentelijke Oudheidkamer.

Inlichtingen: F.J. Kramer, Mozartlaan 6, Baarn.
Tel. 02154 - 14583.

2. Werkgroep Archeologie

Inlichtingen: Mevr. B. Reitsma, Amsterdamsestraatweg 59,
Baarn. Tel. 02154 - 12197.

o-o-o-o

Dagelijks Bestuur van de vereniging

Voorzitter : G.H. Grootendorst-Doornekamp
Secretaris : B. Braat
Penningmeester : E. v.d. Steeg

Secretariaat : B. Braat, Gerrit van der Veenlaan
2, Baarn. Tel. 02154 - 12523.

Ledenadministratie : M. van der Laan-Reitsma, De Schoener
12, 3742 HD Baarn. Tel. 02154-11656.

o-o-o-o

De lidmaatschapskosten van de Historische Kring "Baerne" bedragen:

f 35,-- per jaar per gezin

f 25,-- per jaar voor een gewoon lid

f 12,50 per jaar voor een jeugdlid (14 t/m 18 jaar).

Postadres van de vereniging: Postbus 326, 3740 AH Baarn
Bankrekeningnummer : 30.47.28.292 t.n.v. H.K. "Baerne"
Postgironummer : 4192133 t.n.v. H.K. "Baerne"

I N H O U D

VAN DE REDAKTIE

THOMASVAER EN PIETERNEL

SCHILDERIJEN UIT BAARNS GEMEENTEBEZIT

GESCHIEDENIS VAN HET WAPEN VAN BAARN

FOTOWEDSTRIJD N.A.V. 10-JARIG BESTAAN

AANWINSTEN OUDHEIDKAMER

OPEN DAG ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP

PROGRAMMA

o-o-o-o

VAN DE REDAKTIE

Op 11 december jl. vierde de Historische Kring "Baerne" haar 10-jarig jubileum. Het was een bijzonder gezellige avond, die door ruim 70 personen werd bezocht, waaronder veel leden van het eerste uur.

Onder het genot van een glaasje en een hapje werden de nodige herinneringen opgehaald. Natuurlijk waren er verschillende sprekers, zoals de heer V.d. Mersch, die namens "'t Nut" een herdenkingsboek en een jaaraflevering van de Video-Krant aanbod. Mevrouw De Leeuw, Burgemeester van Eemnes, hield een geestige toespraak en overhandigde een exemplaar van het pas verschenen boekje over de Kerkstraat aldaar.

Ook onze Burgemeester, de heer Miedema, mochten wij deze avond begroeten. Na het dankwoord van onze voorzitter werd er een korte film over oud-Baarn vertoond, die dit jaar door onze Kring werd aangekocht.

Het hoogtepunt was echter de voorstelling van Thomasvaer en Pieternel door Lies Luikinga en Evert v.d. Steeg op tekst van Bep Grootendorst.

Op verzoek van veel leden drukken we in dit nummer deze tekst in zijn geheel af.

Verder willen we in dit nummer iets laten zien van een aantal schilderijen, die sinds lange tijd in Baarns gemeentebezit zijn. Een groot aantal van deze schilderijen werd gedurende de laatste jaren gerestaureerd. Helaas kunnen we ze niet in kleur afdrukken, maar misschien gebeurt dit nog wel eens bij ons 20-jarig jubileum.

De heer Hubers, werkzaam bij de Gemeente Baarn, deed een onderzoek naar de geschiedenis van de diverse wapens die Baarn gehad heeft. Van zijn scriptie hierover werd door ons dankbaar gebruik gemaakt.

En tenslotte maken we in dit nummer de uitslag bekend van de door ons georganiseerde fotowedstrijd.

o-o-o-o

THOMASVAER EN PIETERNEL KEUVELEN OVER HET 10-JARIG BESTAAN
VAN DE HISTORISCHE KRING "BAERNE"

Thomasvaer : Loopt het tegen 't eind van 't jaar,
dan worden wij als Pieternel en Thomasvaer
van stal gehaald en afgestoft,
worden we poesmooi opgedoft.

Pieternel : Ja, gewoonlijk laat men ons dan praten
en we hebben heus wel in de gaten,
dat we onverbloemd en niet te kort
moeten zeggen waar 't aan schort.

Zelf vinden we dat eigenlijk ook machtig,
speciaal dit jaar, in vier en tachtig,
nu er feest te vieren is,
10 jaar Kring, 10 jaar geschiedenis.

Thomasvaer : Weet je nog, in 74, zeg Pieternel,
herinner jij je die 17e december wel?
Zo'n dertig mensen kwamen bij elkaar.
Eén deed het woord, dat was Collard!

't Idee was eerder al geboren,
ontstond bij honderd jaren sporen!
Een oproep in de Baarnsche Courant
was voor velen interessant.

Allemaal in 't ouwe Nutsgebouw
in die kamer met die grote schouw.
Achter de tafel - zonder pers -
mevr. Lunshof met Collard en V.d. Mersch.

Pieternel : Je vergeet te zeggen, Thomasvaer,
als je binnenkwam stond daar de heer Collard.
Hij schudde iedereen de hand,
was blij met zo'n reactie op de krant.

We moeten 't gezellig maken zei hij wijs.
Er was koffie en historisch was de prijs.
Twee hele kwartjes was 't tarief.
Wat vonden we de schenkster lief!

Thomasvaer : Nou moet je niet meteen aan koffie denken,
anders moeten we gelijk gaan schenken.
Maar bij dat bakje leut werd heus geleuterd
over o.a. d'Oudheidkamer, kijk niet zo beteuterd!

Die Oudheidkamer moest terug, dat was punt één,
afgekort noteerden we daarom meteen:
O.H.-Kamer t'rug en..... dat was in de roos,
want af en toe is 't daar compleet een soos!

Pieternel : Ho Thomasvaer, alléén maar nette grappen,
en nu we uit de school gaan klappen:
d'archeologen waren ook present
al wisten ze nog van geen Pim van Tent.

Thomasvaer : Da's waar, maar wat belangrijk is,
de basis werd gelegd, we waren 'gis!
Mien Bart voorlopig secretaris en Collard
voorzitter voor het eerste jaar.

Op 14 januari ging het hele stel
naar de oude Oosterschool, jawel,
om over de statuten te beginnen,
nou..... dat was zoveel hoofden zoveel zinnen!

Pieternel : Je trekt nu wel een scheef gezicht,
de werkgroepen werden toch maar opgericht!
Ergo, we zaten zeker niet te pitten
en zagen 't allemaal wel zitten.

Pieter Jacobs koos al daad'lijk voor de jeugd
en Piet Tieleman, dat deed ons deugd,
voor de Oudheidkamer, hij had oude banden
met Van Loon, die hij met goud omrandde.

Thomasvaer : En voor d'archeologie stonden Dart Braat,
Noor en Flud, meteen paraat.
Door hun bekende namen viel op hen de keus,
de kennis was er ... maar niet heus!

Pieternel : Mevr. V.d. Toorn en ook Lies Luikinga stond klaar
met Tieleman, De Ruig en weer Collard,
voor de interviews en reportages,
heel professioneel, met veel strijkages.

Toch lukte dat maar nauwelijks of niet.
Ze waren te perfectionistisch en tot hun verdriet
vertikten de bejaarden het soms om te praten.
Dat ze te veel wilden hadden ze niet in de gaten!

Thomasvaer : Een programma kwam er ook meteen,
15 april kwam 't spul opnieuw bijeen.
Nu in Groeneveld, in het kasteel
't Bestuur werd echt en officieel.

Wien Astro, Noortje Bijvanck en Mien Bart,
Collard natuurlijk, een verhaal apart,
Flud van Giffen, Pieter Jacobs en Piet Tieleman,
samen konden ze er wel wat van.

Pieternel : Daarna beet Wien de spits met dia's af
van de Langbroeker Wetering, we stonden paf!
Al de kasteelbewoners noemde ze, wat wist ze veel.
Van al die namen zagen we haast scheel!

Thomasvaer : In oktober in de Speeldoos kwam een Soestenaar
historie-schrijver Heupers was met dia's daar.
In november werden we wat zwaarder op de hand
met geologie en nog wat in het Gooise land.

Pieternel : En 2 december koekvergulden, wat we vele malen
in laat're jaren zouden gaan herhalen.
1976 werd het voor je 't weet
en de statuten waren nu gereed.

Thomasvaer : In februari dia's van De Ruig en Brouwer,
Nieuw Baarn van Brouwer, van De Ruig wat ouwer.
Collard volgde korte tijd nadien,
de leertijd van Van Hogendorp werd goed gezien.

Pieternel : Bestuursverkiezing in de Speeldoos was er, 9 maart.
Herkozen werd 't D.B., Mien, Flud en Collard.
Ook bleven Noor en Wien, we hebben 't niet mis,
namens Arwe en geschiedenis.

Piet Tieleman en Pieter Jacobs traden af.
Na dank aan hen kwam - ook niet maf -
Jo namens d'Oudheidkamer in 't bestuur
Zij werd een blijvertje voor lange duur!

Thomasvaer : Goed kontakt was er ook bij de archeologen.
De Vuursteenkoerier stond bol van hun betogen.
Een idee om na te volgen dacht - heel bij de hand -
ons bestuur en ... wou een eigen krant.

Zo werd Daerne zoetjes-aan geboren.
Een maandblad-leven was 't niet lang beschoren,
maar als kwartaalblad is het goed te runnen.
Hulde voor de redaktie en hun kunnen!

Pieternel : Twee van de drie, Gerard en Noortje, haakten later
Jaap bleef over en - bepaald niet maf -
wist hij een echte vakvrouw te bewerken
om de redaktie danig te versterken.

Mw. Witsenburg - vroeger meisje Horsman - stond pa
en je weet wel hoe dat gaat,
is één schaap over de dam, dan volgt ook nummer twe
Desgevraagd zei Bronkhorst: ja, ik doe ook mee!

Thomasvaer : Mee doen overigens ook Meta en Nel Kuyt.
Meta tikte alles altijd keurig uit.
Nel draaide, niette en ze schreef
de adressen en het liep nooit scheef!

Pieternel : Dank zij de bezorgers draait de Kring
financieel voordelig, een heel ding,
aldus de penningmeester, ene Evert v.d. Steeg.
Die kwam, die zag, die kreeg!

Want Flud - penningmeester nog op losse vellen -
ging naar Columbia. Wat kan hij leuk vertellen!
En Evert van de ping zit 't langst van allemaal
in ons bestuur, waar is hij nu, niet in de zaal?

Thomasvaer : Ja, er kwamen and're koppen in 't bestuur.
Gerard Brouwer, en ook Herbert kwaakte duur.
Zij kwamen voor de werkgroep van de banden,
maar ze stonden dra met lege handen.

Interviews, het mocht nog steeds niet lukken,
die oude Baarnaars hadden te veel nukken.
Bij de Arwe vond Herbert niettemin zijn stekkie
en Gerard? Wel, die had een prima bekkie.

- Pieterneel : Nadat Collard verdween nam hij een jaar
't voorzitterschap met alle klusjes waar.
't Beviel hem wel, hij werd vervolgens kandidaat
en ook gekozen, ja, je weet wel hoe dat gaat!
- Thomasvaer : Maar met Collard, nadien ere-voorzitter van de Kring,
verdween ook Mien Dart en Meta kwam en ... ging.
Zonder secretaris draaide Gerard Brouwer door.
Nou, daarvoor nog onze complimenten hoor!
- Hij werd ook prompt herkozen, deed het goed,
maar ja, er kwam wat komen moet.
Gerard kreeg ver weg een nieuwe baan
en moest subiet het Kringwerk laten gaan.
- Pieterneel : Evert schrok en was niet blij toen in die maand van me
en sleepte aan hun haren Dart en Bep er bij.
Met z'n drieën ja, wat klinkt dat duur,
vormden ze nadien het dagelijks bestuur.
- Thomasvaer : 't Eerste lustrum in het Brandpunt kwam er aan,
nou, dat is waarachies goed gegaan.
Met z'n drieën draaien ze al ruim vijf jaar.
Dat is ook iets om trots te zijn, niet waar?
- Pieterneel : Bij de Arwe wisselde het allemaal wat meer.
Noor, Detty, Herbert, Ankie, Cor en Betty weer!
En ... wat zeker zo belangrijk is,
de Arwe maakte ook geschiedenis!
- Thomasvaer : Begon 't met de doopvont, weliswaar een stom geluk,
de urn was helemaal een lekker stuk!
De molen volgde onder leiding van Bart Draat
- Pieterneel : en maar koffie drinken zoals dat bij het graven gaat!
- Pieterneel : Die eerste jaren was het secretariaat
van de Arwe in de handen van Bart Draat.
Een klusje, dat voor lange tijd naar Meta ging
toen Dart secretaris werd voor de gehele Kring.
- Thomasvaer : Algemeen adjunct was, nee, niet Jan of Jannie,
maar ze verdween naar Epe, ik meen onze Annie.
Ze hield haar tassie altijd stevig vast,
bemoeide zich ook met de uitleen-boekenkast.
- Pieterneel : Ook veldverkenning is er. Bart en Jan
zijn daar nog steeds de leiders van.
Hans Fokkens hielp het groepje ooit op dreef
en 't liep warempel nimmer scheef.
- Thomasvaer : Zelfs in weer en wind, er komt wat komen moet,
maar de buitenlucht doet altijd goed.
Wie buitenlucht vermijden wou je vragen
en zelfs geen daglicht lijken te verdragen?
- Nou, dat zijn de Oudheidkamermensen.
Meer licht en lucht wil ik hun wensen!
Desondanks, in de kelder onder het gemeentehuis
voelen zij - en vrijwel iedereen - zich thuis!

- Pieterneel : Ja, wat was de groep destijds toch blij toen Henk van Westerlaak hen zei, dat ze samen met B.B. en 't Rode Kruis konden werken in die kelder-kluis.
- Thomasvaer : Kelderkluis, jawel, met brandkastdeuren, alles even grauw met grijze kleuren. Ook nog een geraamte en een ledikant en doorgesneden mensen aan de wand!
- Pieterneel : 't Rode Kruis vertrok het eerst, B.B. wat later. De gemeente deed intussen wijn bij 't water, want de zaak mocht worden opgefleurd, vloerbedekking werd ook goedgekeurd!
- Dankbaar zijn we, da's een duidelijke zaak, B & W en Henk van Westerlaak voor hun vertrouwen in de Kring, want ... tjongejonge, weet je hoe dat vroeger ging?
- Thomasvaer : Laten we daar maar over zwijgen, want lang niet alle Daarnaars krijgen een ereplaats in ons archief, nee, 't is geen mop Eén raadslid zei ooit ruim de rommel op!
- SSSST! Veelbetekenend gebaar!
- Pieterneel : Lang leidde onze Jo de hele plot, zwaaide scepter en ... de koffiepote. Gezelligheid die kent geen tijd, zo heet het, maar werken moet je, nou ... vergeet het.
- Thomasvaer : 't A.B.C. dat kennen ze niet eens, of ze je foppen! Wat ze al niet in verkeerde mappen stoppen! Toch hebben we voor Jo één troost, al is ie slecht op de lange duur komt altijd alles toch terecht!
- Jo, Wil, Lies, Nel, Frans, Fred en de Jannen, Kees, Hamp, Dart, Evert, Bep, heb ik wel alle manieren praten veel, maar staan ook telkens klaar voor een tentoonstelling, tot nu toe vrijwel ieder j
- Pieterneel : Begon 't met de Pauluskerk toen met Jan Roest, de post volgde en in 77 - ja, dat moest - Oranje in het zonnetje, ons dorp was 40 jaar tevoren door Prins en Prinses als woonstee uitverkoren.
- Stracké, Cantonspark, Laanstraat, Nieuwstraat kwamen Schoolplaten, Affiches in de oorlog en De Vuursche, samen vormden ze een scala van veelzijdigheid. Eembrugge en de Eem was ook geen kleinigheid!
- Thomasvaer : Vergeet niet Koningin Emma en Daarn in haar jaren, wat wisten ze weer leuke dingen te vergaren 't Bezoekerstal was groter nog dan ooit tevoren, Emma en haar tijd leek eventjes herboren.
- De beide Astro-meisjes en ons Thomasjong, nee, geen vaer - dat ben ik - maar zoals ik zong piepten zij hun wijsjes, want zij zorgden voor de koffie 't gastenboek en 't winkeltje, was dat een boffie!

Pieterneel : Wie weet over twintig, veertig, vijftig jaar,
staan zij met die fakkel van ons enthousiasme klaar,
dragen zij verder uit wat wij begonnen.
Veel is nog altijd onontgonnen!

Wij moesten veel en moeten nog steeds leren.
De kunst is altijd weer kennis te vermeren.
Ergo: een cursus archeologie, 't was meteen een top.
Ook paleografie van Piet Verkruyssen was geen flop!

Thomasvaer : De cursus archeologie had een vervolg, nee twee,
want... twee mensen deden er aan mee,
die het later samen eens geworden zijn.
Bart vond zijn Jannie en... wij vonden 't fijn!

Romeinen I en II, wat waren ze uniek,
en wat vormde Niermans ook een piek
met voor genealogie zo'n dikke vijftig man,
overigens... hij kon er ook wat van!

Pieterneel : De lezingen, ja echt te veel om op te noemen
en excursies om een beetje op te roemen.
Dat de Kring nog lang zo door mag gaan
en steeds zal blijven voortbestaan!

Eén ding moeten we daarbij dan niet vergeten,
dat de wortel van hetgeen wij alles weten
in 't verleden ligt, in de historie.

Thomasvaer : Doe je er dan je voordeel mee, verdorie!

Dan kan de Kring nog lang bestaan
in welke vorm dan ook, kom aan:

SAMEN : Samen roepen wij hiep hiep hoera, victoria,
lang leve onze Kring, tot in de gloria!

9

Enkele gerestaureerde schilderijen uit Baarns Gemeentebezit.

In 1979 nam de Gemeente Baarn het prijzenswaardige initiatief om een aantal schilderijen uit haar bezit te laten restaureren.

In samenwerking met de H.K.B. werd een voorkeurslijst samengesteld van de te restaureren werken, want een totale restauratie ineens was financieel geen haalbare kaart.

Dankzij een aantal rijkssubsidies zijn in de afgelopen jaren een 39-tal schilderijen gerestaureerd.

Restauratrice was Mv. Ypma-Umbgrove uit Bussum.

Het grootste deel van deze collectie bevindt zich in onze oudheidkamer, terwijl een aantal werken de vertrekken van het gemeentehuis verfraaien.

Hoewel deze collectie kunsthistorisch gezien nauwelijks schilderijen van grote meesters bevat, is ze historisch bekeken voor Baarn zeker van betekenis. De collectie is zeer gevarieerd en bevat naast enkele bekende namen als Troost Stracke, v/d Flier en v. Helden ook het werk van een aantal amateurs en naamlozen.

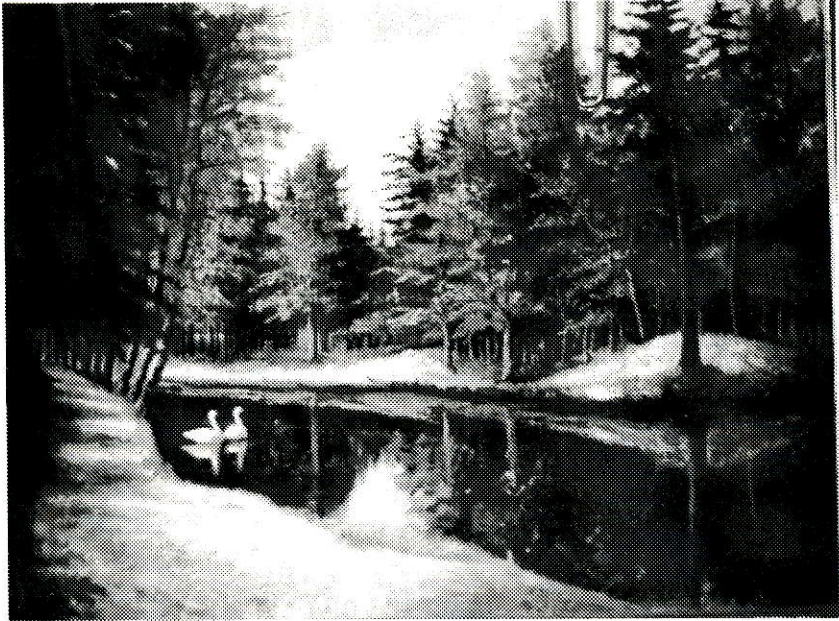
Veel werken zijn niet gesigneerd of gedateerd en ook de herkomst is veelal onduidelijk. Toch menen we er goed aan te doen een aantal van deze gerestaureerde schilderijen in ons blad tentoon te stellen.

Naast de ons bekende gegevens over datering en kunstenaar, kunnen we niet nalaten hier en daar het desbetreffende restauratierapport te citeren.

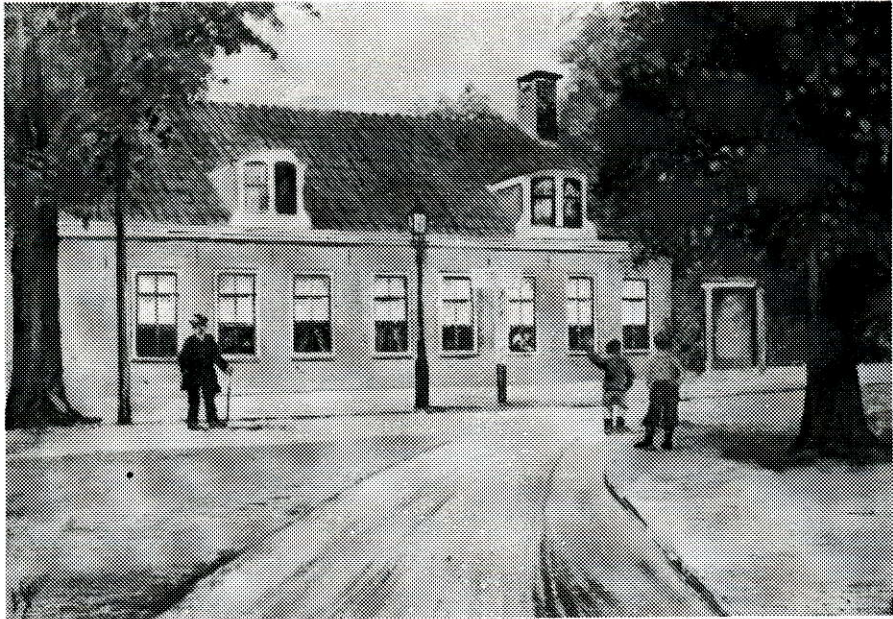
Ook dit jaar zullen er een aantal werken gerestaureerd worden. Het is misschien een goed idee om binnen niet al te lange tijd, de totale gemeentelijke collectie eens te exposeren, zodat iedere Baarner kennis kan nemen van dit fraai gerestaureerde gemeentebezit.

1. Ossekarren .
paneel, 33 x 51,5 cm.
gesign. v.d. Flier.

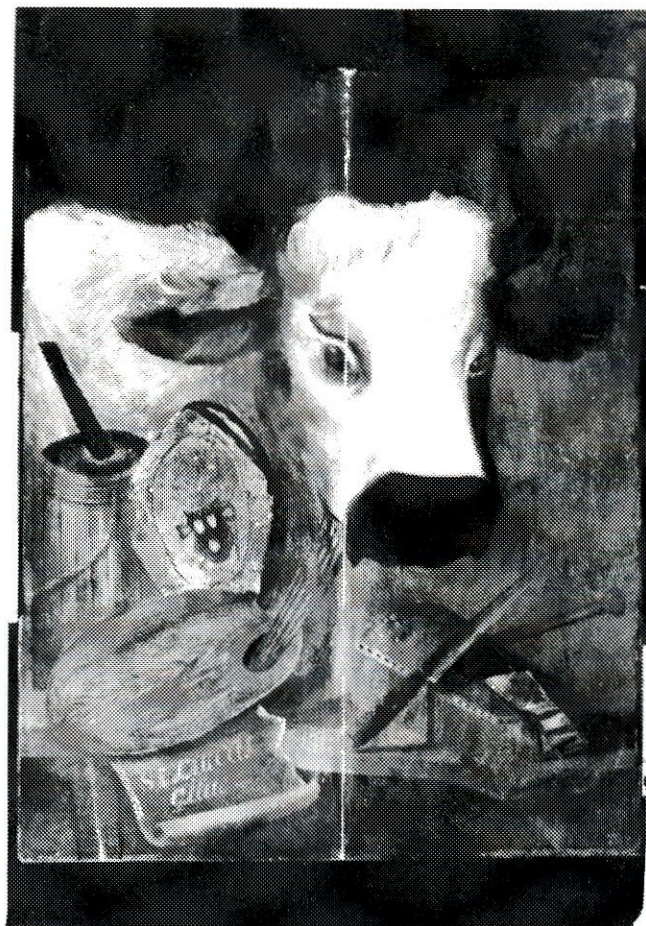
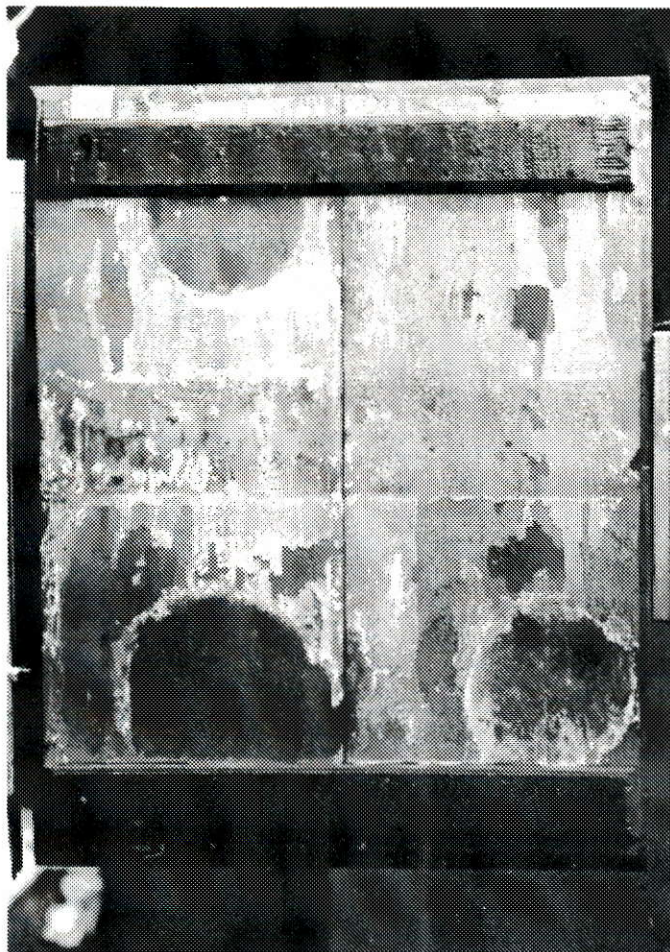
2. Vijver in Baarnse bos.
doek, 67 x 52 cm.
gesign. P. Boon 1914.

3. Postkantoortje t.o. van Heemstralaan.
board, 60 x 40 cm. Sign. onbekend.

4. Oude vrouwtjes
onder bomen.
doek, 65x44 cm.
niet gesign.

Voor de restauratie.

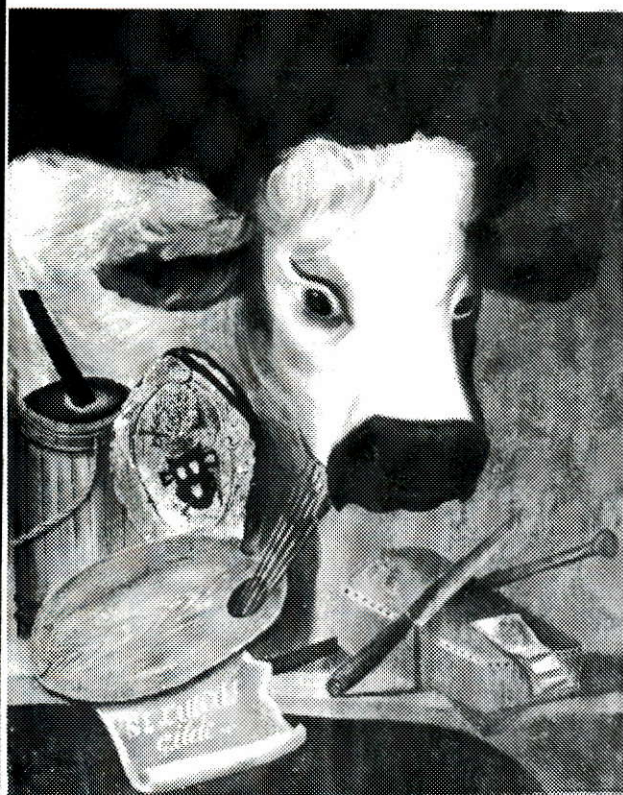
5. St. Lucasgilde. paneel, 47 x 59,5 cm. 1804.

Situatie voor de restauratie:

Aan de achterzijde loopt een barst dwars door het paneel. Langs de boven en onderrand is een dwarsbalk bevestigd met veel spijkers. Deze dwarsbalkjes hebben de werking van het hout verhinderd, zodat het is gebarsten. De achterzijde van het paneel is beschilderd met rode verf, waarover grijze verf. Aan de voorzijde bevindt zich een verticale barst in het midden. Enige beschadigingen in de verflaag. Craquelures in de verflaag over het gehele oppervlak. Oppervlakte vuil. Vuile vernis. Sleetse gedeeltes.

Restauratie:

De dwarsbalkjes werden verwijderd en het paneel gelijmd. De dwarsbalkjes zijn weer opnieuw aangebracht op een wijze, dat het paneel vrijelijk kan werken. (schroeven in ovale gaten.) Het oppervlaktevuil werd verwijderd met picture cleaner. Vernis werd verwijderd met aceton/terpentine 1 : 1.5 Barsten geplamuurd met modostuc. Barsten, craquelures en sleetse plekken bijgewerkt met Winsor Newton aquarelverf. Gevernist met Winsor Newton Painting Varnish.

6. Na de restauratie.

7. Dienstbode met hond.
doek, 33.5 x 46 cm.
gesign. achterzijde Stracke?

8. Faas Elias laan met
bomen. doek, 98 x 69 cm.
gesign. P.M. Sebes.

Pieter Willem Sebes, geb.
Harlingen 1827, overl. 1906
Werkzaam in Den Haag 1852,
Harlingen 1854-1858,
Brussel 1854-1862,
Harlingen 1863, Leeuwarden
1863-1865, Brussel 1866-1881
Amsterdam 1881-1896,
Baarn 1896-1903, daarna in
Amsterdam.

Hij was leerling van Jurjen de Jong te Harlingen. Omstreeks 1850 vertrok hij naar Antwerpen en studeerde aan de Academie aldaar. Schilderde genrestukken en portretten, kopieerde ook oude schilderijen.

Tentoonstellingen in Amsterdam, Antwerpen, Rotterdam, Brussel, Den Haag en Leeuwarden.

Werken van de schilder zijn aanwezig in het Gemeentemuseum van Harlingen, het Rijksmuseum te Amsterdam en het Fries museum te Leeuwarden.

Voor de restauratie.

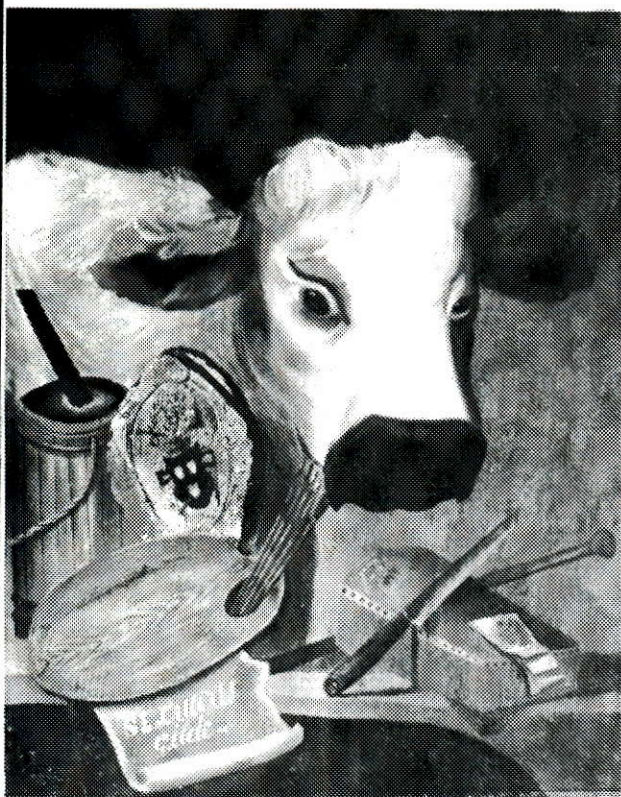
5.St. Lucasgilde. paneel, 47 x 59,5 cm. 1804.

Situatie voor de restauratie:

Aan de achterzijde loopt een barst dwars door het paneel. Langs de boven en onderrand is een dwarsbalk bevestigd met veel spijkers. Deze dwarsbalkjes hebben de werking van het hout verhinderd, zodat het is gebarsten. De achterzijde van het paneel is beschilderd met rode verf, waarover grijze verf. Aan de voorzijde bevindt zich een verticale barst in het midden. Enige beschadigingen in de verflaag. Craquelures in de verflaag over het gehele oppervlak. Oppervlakte vuil. Vuile vernis. Sleetse gedeeltes.

Restauratie:

De dwarsbalkjes werden verwijderd en het paneel gelijmd. De dwarsbalkjes zijn weer opnieuw aangebracht op een wijze, dat het paneel vrijelijk kan werken. (schroeven in ovale gaten.) Het oppervlaktevuil werd verwijderd met picture cleaner. Vernis werd verwijderd met aceton/terpentine 1 : 1.5 Barsten geplamuurd met modostuc. Barsten, craquelures en sleetse plekken bijgewerkt met Winsor Newton aquarelverf. Gevernist met Winsor Newton Painting Varnish.

6. Na de restauratie.

7. Dienstbode met hond.
doek, 33.5 x 46 cm.
gesign. achterzijde Stracke.

8. Faas Elias laan met
bomen. doek, 98 x 69 cm.
gesign. P.M. Sebes.

Pieter Willem Sebes, geb.
Harlingen 1827, overl. 1906
Werkzaam in Den Haag 1852,
Harlingen 1854-1858,
Brussel 1854-1862,
Harlingen 1863, Leeuwarden
1863-1865, Brussel 1866-1881
Amsterdam 1881-1896,
Baarn 1896-1903, daarna in
Amsterdam.

Hij was leerling van Jurjen de Jong te Harlingen. Omstreeks 1850 vertrok hij naar Antwerpen en studeerde aan de Academie aldaar. Schilderde genrestukken en portretten, kopieerde ook oude schilderijen.

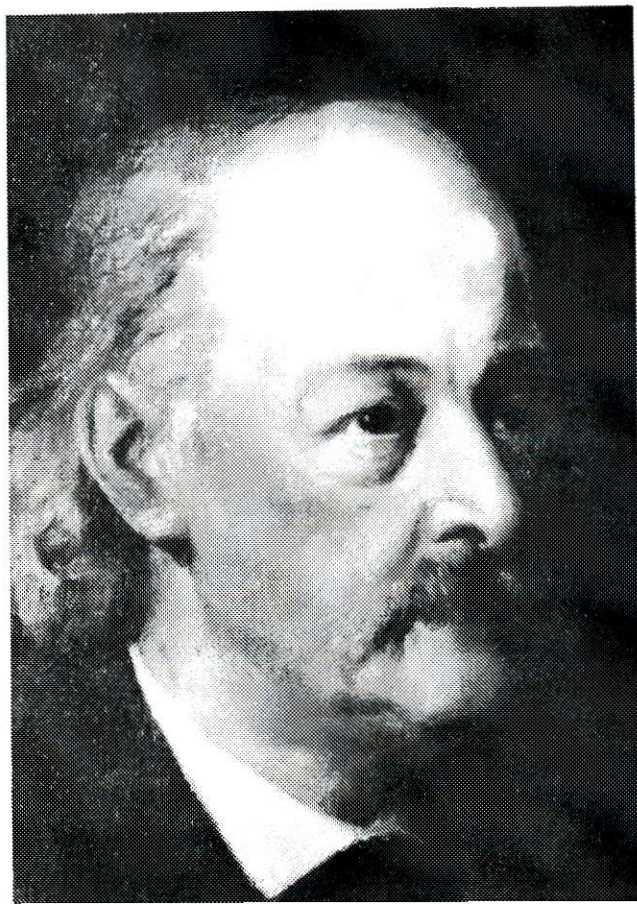
Tentoonstellingen in Amsterdam, Antwerpen, Rotterdam, Brussel, Den Haag en Leeuwarden.

Werken van de schilder zijn aanwezig in het Gemeentemuseum van Harlingen, het Rijksmuseum te Amsterdam en het Fries museum te Leeuwarden.

9. Afbeelding onder:
De schilder Anton van der
Helden geportretteerd door
L.I. Stracke.

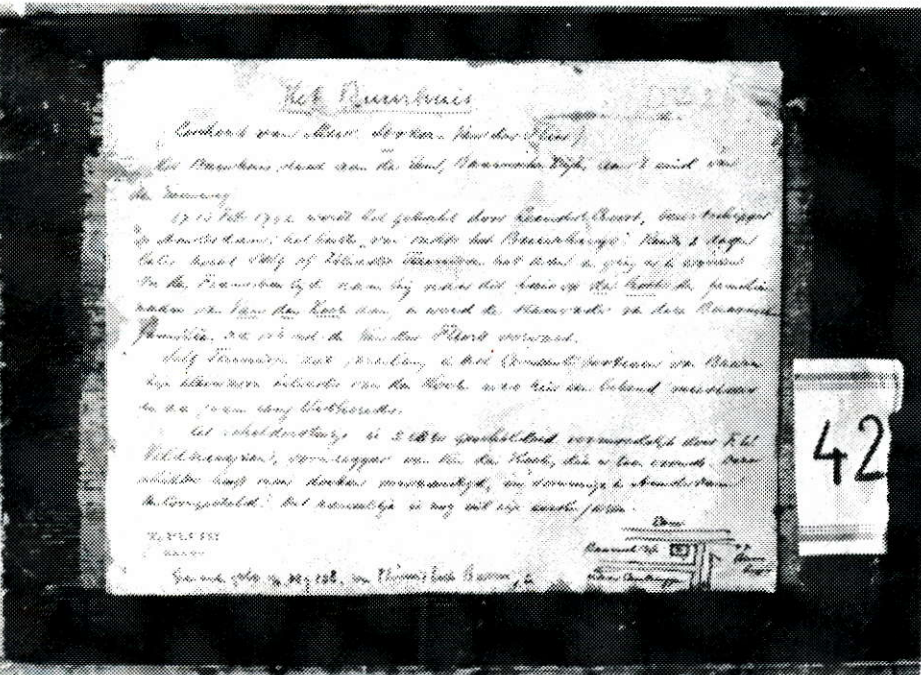

10. Meisjesportret uit de fa-
milie Laan met pijlenko-
ker, boogje en hond.
Gesign. C. Troost 1726.

11. „Het Buurhuis' aan de Eem.
paneel, 20,9 x 15,1 cm
Geschilderd door F.W. Veldhuysen + 1840.

Achterzijde:
Aantekeningen van T. Fluim.
Deze tekst is hieronder
volledig weergegeven.

Het Buurhuis (geschenk van Mw. Stoker- van der Flier.)

Het Buurhuis staat aan de Eem, Baarnsche Dijk, aan het eind van de Eemweg.
Op 13 febr. 1742 wordt het gekocht door Leendert Croost, beurtschipper op Amsterdam; het heette "van oudts het Buurhuys".

Reeds twee dagen later kocht Self of Zilvester Teunisse het aan en ging er in wonen.

In de Fransche tijd nam hij naar dit huis op den hoek de familienaam van den Hoek aan en werd de stamvader van deze Baarnse familie o.a. ook met de van der Fliers verwant. Self Teunisse zat jarenlang in het gemeentebestuur van Baarn.

Zijn kleinzoon Zilvester van den Hoek was hier een bekend musicus en o.a. jarenlang wethouder.

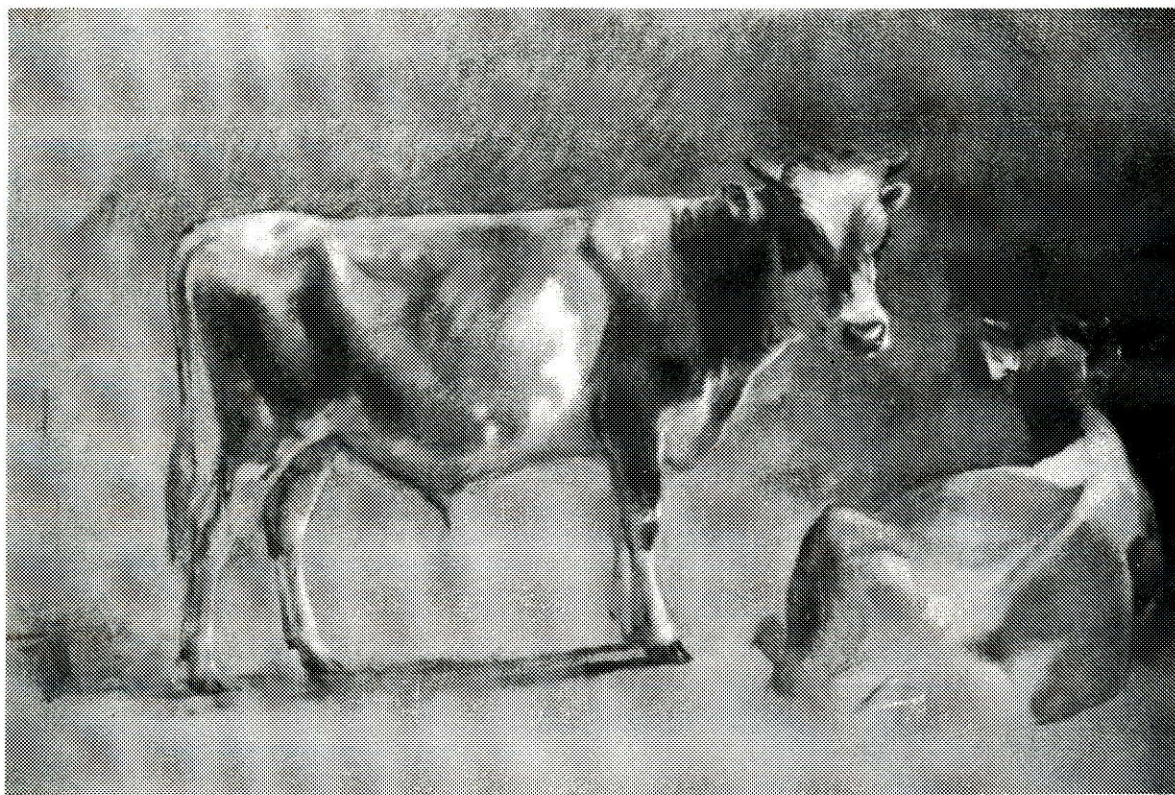
Het schilderstukje is omstreeks 1840 geschilderd, vermoedelijk door F.W. Veldhuysen, oomzegger van van den Hoek, die er toen woonde. Deze schilder heeft meer doeken vervaardigd en sommige in Amsterdam tentoongesteld. Dit paneeltje is nog uit zijn eerste jaren.

12. Portret van Jhr. Binnert, Philip de Beaufort. doek, ovaal 64 x 78 cm. Gesign. B.L. Hendriks. wapen r.m. Links: De achterkant van dit schilderij.

13. Portret van Koning Willem I. Doek, 76 x 69,5 cm. Niet gesign.

14. Studie van koeien. papier op multiplex. 50,5 x 30,5 cm.
Niet gesign.

15. Bos Groeneveld.
doek, 33 x 22 cm.
Niet gesign.

"Het wapen van Baarn heeft een bewogen historie gehad", schrijft W.H.G.F. Hubers in zijn studie over De Geschiedenis van het wapen van Baarn, die in november 1984 gereed kwam en waarvan de Historische Kring Daerne een exemplaar mocht ontvangen. En dan duik je er uit nieuwsgierigheid zelf meteen middenin. Je gaat plukken en pluizen in de schaarse gegevens die erover bestaan en komt tot de konklusie dat Hubers inderdaad gelijk heeft: de geschiedenis van onze nog niet zo heel lang geleden in ere herstelde bisschop blijkt lang niet eenvoudig te zijn. Het verhaal begint in de tweede helft van de veertiende eeuw, als Baarn stadsrechten krijgt toegewezen. Stadswapens waren al zo'n tweehonderd jaar in zwang. De uitleg van menig heraldicus luidt, dat zij o.a. werden gebruikt om iedereen te laten weten waar hij thuis hoorde. Die stadswapens vormden bij wijze van spreken een zekere vastigheid, een teken dat ook voor de eenvoudige van geest verstaanbaar was. Het moest allemaal heel duidelijk zijn, omdat het abstracte denkvermogen van de middeleeuwen over het algemeen nog niet bijzonder ontwikkeld was. Het vermoeden bestaat dat Baarn uit dankbaarheid jegens de landheer, de bisschop van Utrecht, zijn beeltenis tot wapen koos. Het werd "een veld van lazuur, beladen met een staande bisschop in vol ornaat en houdende een kromstaf, alles van goud". Zo beschrijft onze plaatselijke historicus, T. Pluim, het wapen. De archivaris Dr. A.J. Maris zegt het iets anders. Hij noteert "een bisschop, aanzien, ten voeten uit, gemijterd en met pallium met zegenende rechterhand en in de linkerhand de kromstaf". Ook betwijfelt hij of de beeltenis van de bisschop uit pure dankbaarheid werd gekozen. Hij houdt het erop dat de verschillen plaatsen in Eemland als bisschoppelijke steden dienden te worden beschouwd; de burgers hadden als onderzaten van de bisschop uit zijn hand hun stadsrechten ontvangen. Dankbaar of niet dankbaar, de bisschop was en bleef in Baarn. Een enkele maal werd er op gezinspeeld dat het stadswapen een heilige toonde en liefst Sint Nicolaas. Waarom juist die goedheiligman? Omdat hij de patroon was van de zeelieden; als stadsheilige zou hij de bevolking kunnen beschermen tegen watersnoodrampen. Maar onze plaatselijke schutpatroon was St. Paulus. Die was na de reformatie wel weggeduwd maar werd in ere hersteld door de kerk op de Brink opnieuw zijn naam te verlenen. De beschrijvingen van de bisschop vertonen wel eens afwijkingen. Nu eens wordt er gesproken over een bisschop zonder baard, dan weer worden hem drie gouden ballen in de hand gestopt. De bewaard gebleven stadsezegels tonen inderdaad verschillen. Het alleroudste gemeentezegel, dat uit 1443 stamt, is nogal verminkt; men ontwaart alleen nog een staf, een uitgestrekte arm. Het randschrift Sigillum Civitatis Barenensis is wel leesbaar, ook al is een stuk ervan weggevallen. Een later dokument, uit 1464, draagt het zegel van "borgemeyster, scepene, raeten en gemene bueren van Baarn". In het gemeente-archief is daarvan nog een gipsafgietsel te vinden. Vrij duidelijk is het randschrift: S.Civitat: Bernensis, Tiectensis: Lyocesis. "Op deze beeltenis is de bisschop er bij gaan zitten" vermeldt Hubers droogjes. Hoe de bisschop er heeft uitgezien schijnt dus niet vast te staan. Maar wel kloppen de kleuren altijd: een blauw schild met een gouden bisschop. In de heraldiek mag goud als metaal vervangen worden door geel; onze oude stadskleuren waren dus blauw en geel. Eeuwenlang bleef Baarn zijn bisschop trouw. Zó zelfs, dat na de Franse revolutie, toen bij Koninklijk Besluit alle steden, dorpen, heerlijkheden, distrikten en corporatieën hun oude wapens konden inleveren om via de Hoge Raad van Adel van een nieuw te worden voorzien, ons dorp (na een overval van de Hollanders in 1481 was Baarn de stadsrechten kwijt) voor het oude wapen koos. Bij besluit van 10 juni 1818 verleende de Hoge Raad het volgende wapen: "Een blauw schild beladen met een gouden bisschop".

Nog geen vijftig jaar later zou die arme bisschop op weinig elegante wijze worden verwijderd. In 1866 stelde Burgemeester Laan de Raad voor om het gemeentewapen te veranderen. In een nummer van de Baarnsche Courant uit 1960 wordt de scene uitvoerig beschreven. De schrijver vertelt eerlijk, dat hij zijn nieuws heeft geput uit De Eembode van 1926. Het verhaal is te mooi om niet na te vertellen. Op 28 februari 1866 kwamen de vroede vaderen bijeen en bij die gelegenheid stelde de Burgemeester een voorstel aan de orde om een ander gemeentewapen te kiezen. Als reden gaf Zijne Edelachtbare op dat "nu de Vuursche bij Baarn is gevoegd, de vroegere gemeente niet meer bestaat". Die samensmelting had al tien jaar eerder plaatsgevonden; bovendien was nergens bepaald dat bij toevoeging van een buurtschap een gemeente zou ophouden te bestaan. Er hoefde dus helemaal geen nieuw wapen te komen. Hoe dan ook, Burgemeester Laan verraste de aanwezigen met een gloednieuw ontwerp. De brave raadsleden, blijkbaar gespeend van elk gevoel voor historie en traditie, hechtten zonder meer hun goedkeuring aan de schets, die hun getoond werd. Men besloot aan de Koning te vragen het nieuwe wapen te mogen voeren. En wat voor een wapen! "Een veld van lazuur, beladen met een springend paard van zilver, getoomd van keel (rood) en geleid door een Romeinse slaaf van goud; het schild gedekt met een gouden gravenkroon; onder aan het schild een lint van keel, waarop het motto: Vis temperata fortior (oftewel Gebreidelde kracht is sterker)".

Hoe die zinspreuk op het vredige Baarn moest worden toegepast ontging de goegemeente ten enen male; ook begreep men niet wat zo'n woest paard en een slaaf uit de oudheid in Baarn te zoeken hadden. De Hoge Raad van Adel had de verandering "hoogst zonderling" genoemd; bij alle twaalfhonderd gemeentewapens in ons land was zo'n verzoek nog nooit voorgekomen. Toch verleende op 6 maart 1867 Koning Willem III zijn hoge goedkeuring aan het nieuwe embleem. De bisschop was na vijf eeuwen verdrongen door een man-met-paard. Hoe Burgemeester Laan aan deze vreemde wapenfiguur kwam is voor velen een bekend verhaal. Baronesse Hulft Taets van Amerongen, hofdame van Koningin Sophia, had tijdens een reis naar Stuttgart een prachtig marmeren beeld gezien, bewonderd en nagetekend. De Taets van Amerongens waren bevriend met de familie Laan en op een ontvangst bij de Burgemeester werd de schets van dat beeld vertoond. Bij het afscheid "vergat" de enthousiaste hofdame haar kunstwerk mee te nemen. En hier beginnen de geruchten.

De Burgemeester zou buitengewoon gecharmeerd zijn geweest van de barones en wist haar blijkbaar geen groter bewijs van verering te schenken dan om haar tekening om te zetten in een nieuw gemeentewapen. Maar nog een andere mogelijkheid werd aangestipt: was de heer Laan in zijn hart anti-katholiek en hinderde de bisschopsfiguur hem? De Baarnse oud-archivaris Baron d'Aulnis kwam er in een brief openlijk voor uit: "Ik ben ervan overtuigd dat Mr. Laan uit anti-papisme heeft gehandeld. "Wie het weet mag het zeggen.... Was de Raad heel volgzaam geweest waar het de toestemming voor een nieuw wapen betrof, de burgerij was er kennelijk niet zo gelukkig mee. Al spoedig klonken er schimpscheuten en in het begin van deze eeuw sprak menigeen spottend over "de badmeester met het paard van Kuyer". De onvrede groeide met de jaren en het is alweer een oud krantebericht dat hierop wijst. Want wat besloot men op een vergadering van de R.K.-inwoners van Baarn op een koude februari-avond in 1919? Men kwam tot oprichting van een afdeling van de R.K. Bond voor Grootte Gezinnen, een afdeling van de R.K. Vrouwenbond, een Vereniging voor R.K. Uitgebreid Lager Onderwijs of MULO, een afdeling van de R.K. Standsorganisaties voor de Betere Standen, een R.K. Geitenfokvereniging (ja heus) en als klap op de vuurpijl werd toegezegd om "pogingen in het werk te stellen tot terugkrijgen van het oude gemeentewapen met de bisschop".

Tinnen beker uit 1694, geschonken door Koning-Stadhouder Willem III aan het Gerecht van Baarn.
Aan de ene kant het wapen van Baarn, aan de andere kant het wapen van de Koning- Stadhouder. (Gemeentebezit Baarn.)

Detail beker met het wapen van Baarn uit 1694.
Onder het wapen de spreuk: Sigillum Civitatis Barensis.

Detail beker met het wapen van Koning-Stadhouder Willem III.
Onder het wapen de spreuk: Dieu Et Mon Droit.
Hij was Ridder in de Orde van de Kouseband, vandaar de randspreuk:
Honi Soit Qui Mal Y Pense.

B

De bisschopsaktie nam steeds vastere vormen aan en werd op den duur in officiële banen geleid. Want ziet, in oktober 1938 informeerde Burgemeester Van Reenen bij de secretaris van de Hoge Raad van Adel te 's-Gravenhage of er een redelijke kans bestond op inwilliging tot herstel van het oude wapen van Baarn. Het antwoord was bemoedigend; de secretaris vermoedde dat de heren voorzitter en de leden van de Hoge Raad zouden instemmen met het herstel van het oude wapen. Een jaar later werd de briefwisseling hervat en bekeek men intensief welke oude bisschopsfiguur het meest aannemelijk mocht worden geacht om man-en-paard te vervangen. Maar ziet: er kwam oppositie uit de Christelijke Historische hoek. De C.H. Kiesvereniging verzocht de Raad tijdens een zitting in 1939 het voorstel van Burgemeester en Wethouders - herinvoering van het oorspronkelijke wapen - niet aan te nemen.

De Kiesvereniging was bevreesd dat "het overgrote deel der Baarns burgerij welke de Protestantse beginselen is toegedaan, aan een bisschop aanstoot zou kunnen nemen". Als tweede argument schoof men de financiële consequenties naar voren. Dit laatste bezwaar werd doorslaggevend, ook voor die partijen die wel wat voelden voor wijziging van het wapen maar die de benarde positie van de gemeentelijke gelden in ogenschouw genomen, tegen stemden. De voorzitter sprak zijn verbazing uit over het feit dat het voorstel van B en W zoveel tegenkanting ontmoette, temeer omdat in een eerder stadium niemand tegen de wijziging bleek te zijn. Het voorstel werd voorlopig teruggenomen.

De bisschop verdween in de ijskast en de Tweede Wereldoorlog gaf weinig gelegenheid om de strijd opnieuw aan te binden. Toch bleef het onderwerp dreinen. In 1954 schakelde men zelfs Sint Nicolaas in hoogst eigen persoon in. De goedheiligman zinspeelde bij zijn traditionele intocht op "zijn terugkeer in het lazuren veld". Dat klonk als een grapje, maar het bevatte de waarheid; men wilde de eerbiedwaardige kerkpatroon van weleer terug veroveren. In het begin van de zestiger jaren beijverde ook de toen bestaande Oudheidkamer der Gemeente Baarn zich voor herstel van het oude wapen. Het was deze instelling eenvoudig te doen om een geschonden historisch recht te herstellen.

De aanhouder wint. Meer dan honderd jaar nadat Burgemeester Laan zijn wonderlijke wapen kreeg toegewezen ging er een nieuw voorstel van Burgemeester en Wethouders op 16 mei 1969 in zee. Men wilde Hare Majesteit de Koningin verzoeken "tot herstel van het besluit van de Hoge Raad van Adel van 10 juni 1818 bevestigde wapen der gemeente Baarn, zijnde: een blauw schild beladen met een gouden bisschop". "In de raadsvergadering van 4 juni 1969 werd unaniem besloten tot herstel van het oude gemeentewapen", schrijft Hubers. die alle stukken secuur heeft nagevorst.

Op 18 september verleende Koningin Juliana aan Baarn het nieuwe wapen. De strijd was gestreden!

E. Witsenburg-Horsman

FOTOWELSTRIJD N.A.V. ONS 10-JARIG BESTAAN

In oktober van het vorig jaar kondigden we o.a. in de Baarnsche Courant een fotowedstrijd aan ter gelegenheid van ons 10-jarig bestaan. De bedoeling was, dat deelnemers een historisch object binnen de Gemeente Baarn zouden fotograferen in de ruimste betekenis van het woord. We dachten hierbij aan oude villa's, gevelstenen, grenspalen, koetshuizen, zonnewijzers enz. Hoewel de sluitingsdatum oorspronkelijk 1 december was, hebben we deze datum wegens het geringe aantal deelnemers verschoven naar 31 december jl.

Het aantal deelnemers bleef desalniettemin klein en beperkte zich uiteindelijk tot zes inzenders. Gelukkig stuurde men over het algemeen meerdere foto's in, zodat het totaal aantal ingezonden wedstrijdfoto's op 26 kwam. Een Baarnse jury, bestaande uit de heren Westerhof (antiquair), Kersen (reklame-ontwerper) en Kruidenier (namens Baerne) stond voor de taak de 3 prijswinnaars aan te wijzen. Twee aspecten werden door de jury vooral beoordeeld, nl. de historische en de artistieke waarde van het ingezonden materiaal. Er waren interessante en vaak originele foto's bij, hoewel niet iedereen zich precies aan de opdracht had gehouden. De eerste prijs ging naar de heer V.d. Grift voor zijn prachtige foto van het Baarnse perron uit ± 1910. De heer V.d. Grift is een enthousiast amateur-fotograaf en ontdekte in een Baarnse container een aantal oude glasnegatieven. Deze werden door hem zelf ontwikkeld en vergroot. Hij verrichtte hiermee interessant speurwerk door bepaalde details te vergroten. Een prijslijst van Hotel Groeneveld uit ± 1910 bijv. werd hierdoor weer leesbaar. Ook een door hem genomen foto van de twee spiegels voor Kasteel Drakenstein was bijzonder origineel.

Mevrouw De Bruyn won de tweede prijs. Ze fotografeerde de bedstee van haar uit ± 1890 daterende logeerkamer, die nog steeds in oude stijl aanwezig is. We zien de oude wastafel met lampetkan en zeepbakjes en de bedstee heeft nog een beddekoord, zoals toen gebruikelijk. Ze ging zelfs zover, dat ze haar nichtje een antieke nachtpon liet aantrekken en een blaker in de hand stopte om haar vervolgens te fotograferen.

De derde prijs ging naar de heer L. Bakker, die een groot aantal zeer oude Baarnse foto's instuurde, waarvan de meeste nog aan ons foto-archief ontbraken. Hij fotografeerde ze uit oude tijdschriften, zoals "Het Leven" en "Eigen Haard".

Het is een mooie verzameling, waar we bijzonder blij mee zijn; immers alle foto's blijven eigendom van de Historische Kring. Op maandag 11 februari 1985 werden de prijzen in de Oudheidkamer uitgereikt. De prijswinnaars mochten een keuze maken uit drie prijzen, nl. een ets van De Beyer, een zgn. Kuiper Kaartje en het boek van Pluim.

In ons volgende nummer zullen we een aantal wedstrijdfoto's afdrucken, zodat ook u zich kunt overtuigen van de juiste jurybeslissing.

o-o-o-o

MEDEDELING

Het register van verschenen jaargangen van "Baerne" is gereed t/m de 8e jaargang 1984. Het betekende weer veel werk voor één van onze leden, mevr. L. Luikinga-Geytenbeek. Hulde daarvoor! Ieder lid dat prijsstelt op zo'n register kan dit zowel bij de secretaris (Gerrit v.d. Veenlaan 2) als bij ons redactie-adres (Smutslaan 2) aanvragen.

o-o-o-o

AANWINSTEN VAN DE OUDHEIDKAMER

De afgelopen maanden ontving de Oudheidkamer weer een aantal schenkingen:

1. Een doos korrespondentie van de S.D.A.P. afd. Baarn van vóór 1940.
2. Twee tassen met materiaal o.a. voor de historische markt.
3. Livers materiaal van het V.V.V.
4. Doeken en knipsels van het Oranjehuis.
5. Een kaart en ansichten van Baarn.
6. Diverse foto's van Baarn.
7. Een bord Rignalda.
8. Twee foto's van de Pauluskerk.
9. Zes ansichten in Jugendstill omslag.

Alle gevers onze hartelijke dank!

o-o-o-o

Tijdens een interessante lezing over "Eten en drinken in de Middeleeuwen" door Drs. H.L.W. Serné in de maand januari 1985 mochten de aanwezigen het recept noteren van een smakelijke mosterdsoep, afkomstig uit een oud Gent's kookboek. Omdat ook anderen dan de aanwezige leden mogelijk geïnteresseerd zijn in wat onze voorouders op culinair gebied wisten te presenteren, volgt hieronder het recept van deze soep, genaamd:

SLUBBERKENS SOEP

Benodigheden: 1 liter dubbelgetrokken kippebouillon (van soepkip)
½ liter melk
250 gram zachte kaas (bijv. Meikaas)
desgewenst iets zout
beetje peper
klein beetje kruidnagel
iets meer gemberpoeder (theelepeltje)
royaal peterselie
2 eetlepels grove mosterd

We mengen bouillon, melk en geraspte kaas dooreen en voegen peper, kruidnagel, gemberpoeder, fijngesneden peterselie en zo nodig het zout toe. Laat het geheel even zachtjes doorkoken en neem vervolgens de pan van het vuur. Roer (nu vooral niet meer koken!) de lepels mosterd erdoor en het geheel is klaar.

De moeite waard om het eens te proberen!

Eet smakelijk!!

o-o-o-o

OPEN HUIS ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP

Zaterdag 9 februari jl. hield de Archeologische Werkgroep van de Historische Kring "Baerne" open huis in de kelder van het Gemeentehuis van Baarn. Een kleine 160 bezoekers, waaronder Burgemeester Miedema en vertegenwoordigers van bevriende zusterverenigingen werden in de loop van de dag rondgeleid langs de vitrines, waarin de opgravingsresultaten lagen uitgesteld. Deze nog kleine groep enthousiaste amateur-archeologen verzet gedegen vakwerk, getuige de zorgvuldigheid en overzichtelijkheid waarmee de tentoonstelling was ingericht.

Vondsten, gedaan tijdens onderzoek bij Huis Ter Eem, de Pauluskerk, de Baarnsche Molen waren geïllustreerd met foto's, tekeningen, maquettes en verslagen. Op de Brink, waar de herbestrating en het grondwerk de archeologen de kans gaven te zoeken in het hart van Baarn naar sporen van het verleden, werden een bodemfragment van een Jacobakannetje uit de 14e eeuw en een ragfijn glas-in-lood raampje en aardewerkscherven gevonden.

Bij het Hoge Erf achter Kievitsdal hebben in het Neolithicum (jongste Steentijd) en de Bronstijd al mensen gewoond. In drie verstoorte grafheuvels heeft de archeologische werkgroep enkele jaren geleden een opgraving verricht onder leiding van de provinciaal archeoloog. Met kennelijk plezier, maar met veel zweetdruppels, werd een urn met crematieresten geborgen, die werd gedetermineerd als een urn van het Irakenstein-type (ongeveer 1200 v.Chr.). Hij was geheel gaaf, een wonder, daar grondbewegingen en schatgraverij de resten van het verleden vaak in duigen laten vallen.

De stille getuigen van het leven en sterven van de mensen, die duizenden jaren geleden Baarn als hun woonplaats kozen, zij liggen nog in de omgeving van Baarn en Lage Vuursche begraven. De werkgroep bereidt een archeologische wandeling rond Baarn voor, zodat alle tot nu toe bekende prehistorische monumenten voor een groter publiek toegankelijk worden.

Enthousiast graven en schaven, zorgvuldig intekenen en documenteren, een wetenschappelijk verantwoord werk afleveren, dat hoort allemaal bij de archeologie. Net als verzamelen van aardewerk majolica. Twee leden van de groep hebben zich vooral daarop gericht, en met succes, getuige hun vitrines waarin hun verzamelingen lagen uitgesteld. Leeftijd is in de archeologie van ondergeschikt belang. Want of je 15 bent en al een expert in majolica-aardewerk, of behorend bij de ouderen met krakende knieën, maar doorkneed in alles wat met oudheden te maken heeft, in het hebben van dezelfde interesse vallen de grenzen tussen oud en jong weg. De werktuigen van de mensen uit de Steentijd doen de mens van nu stilstaan bij de tijd. Onvoorstelbaar lang geleden maakten de mensen hun werktuigen van vuursteen, het enige materiaal naast bot en hout, waarmee zij wapens voor de jacht en bijv. bijlen voor het kappen van bomen konden vervaardigen. Je raakt met ontzag vervuld om hun geduld en vakmanschap. De klingen (messen) van onze voorouders zijn na duizenden jaren vaak nog even scherp als toen. Zouden onze werktuigen zoveel beter zijn dan die van hen? Zij schiepen de oervorm van het mes, de naald, de sikkel, de bijl. Zij hadden oog voor schoonheid en functionaliteit.

In de vitrines lagen ook de particuliere verzamelingen artefacten (stenen werktuigen) van enkele leden, o.a. uit Le Grand Pressigny (Fr.), waar 5000 jaar geleden een omvangrijke industrie was van stenen werktuigen. Van daar werden de soms tot 40 cm lange messen vervoerd en verhandeld naar noordelijker streken.

Er waren ook werktuigen te zien die gebruikt zijn door mensen, die in de buurt van Abbéville (Fr.) hun woongebied hadden in de Oude Steentijd en een verzameling microlieten (kleine stenen werktuigen) uit het Neolithicum. Met deze schrabbertjes, klingen, schaven en pijlpunten werden dierenhuiden ontdaan van vlees- en vetresten en werd gejaagd op klein wild en gevogelte.

De leestafel noodde tot een kijkje in de grote verscheidenheid aan literatuur, die op archeologisch gebied op de markt is. Midden in de tentoonstellingsruimte was er gelegenheid om rond de tafel met oma's pluchen tafelkleed bij te komen met een kop koffie. Er was een warm onthaal in dit open huis van de archeologische werkgroep. Duiten blies een gure wind de mensen van de straat. Daarom zijn de archeologen dik tevreden met die vele bezoekers, die de weg naar de kelder van het Gemeentehuis wisten te vinden. De Baarnse Omroep heeft een opname gemaakt, zodat ook mensen in het ziekenhuis en de bejaardentehuizen een impressie kunnen krijgen van de tentoonstelling.

Hopelijk zijn er mensen door het enthousiasme van de groep aangestoken. Laten zij dan bellen met Jan van der Laan (tel. 11656), Dart Draat (tel. 12523) of Betty Reitsma (tel. 12197).

o-o-o-o

PROGRAMMA

Maandag 15 april
20.00 uur

- Lezing door de heer W.A. Braasem onder de titel "Betje in de Beemster". Deze lezing betreft het leven van Betje Wolff in de jaren in de pastorie van Midden Beemster.

De lezing wordt gehouden in Het Trefpunt bij de Nicolaaskerk, te bereiken over het pad rechts langs de kerk (Joh. Vermeerlaan). Toegang voor leden vrij. Niet-leden betalen f. 2,50 p.p.

Zaterdag 1 juni

- Dagexcursie naar Noord-Holland, waar de als museum ingerichte pastorie, waar Betje Wolff woonde, zal worden bezocht. Meer bezienswaardigheden staan echter op het programma, w.o. een bezoek aan een papiermolen. Voor meer bijzonderheden zie volgende pagina.

o-o-o-o

EXCURSIE NAAR ZAANDIJK EN MIDDEN BEEMSTER OP ZATERDAG 1 JUNI

Deze excursie wordt gehouden in aansluiting op de lezing door de heer Braasem over Detje Wolff.

We bezoeken deze dag de Oudheidkamer van Zaandijk en de papiermolen aldaar. Normaal zijn deze twee bezienswaardigheden op zaterdag voor het publiek gesloten, maar voor de Historische Kring heeft men, dankzij één van onze leden, een uitzondering willen maken. Voorwaarde is echter, dat we reeds om 9.00 uur in Zaandijk aanwezig moeten zijn.

In de middag bezoeken we het museum Detje Wolff te Midden Beemster. De deelnemers ontvangen te zijner tijd een volledig programma met routebeschrijving thuis. In verband met onze planning zouden wij de onderstaande strook gaarne vóór 15 april ontvangen.

Ondergetekende ----- zal met ----- personen deelnemen aan de excursie op zaterdag 1 juni 1985.

Hij/zij is in het bezit van een auto en heeft ----- plaatsen over. Hij/zij wenst bij iemand anders ingedeeld te worden.

Bijdrage per persoon voor benzinekosten is bepaald op f 7,50.

Gaarne inleveren voor 15 april bij de heer B. Braat, Gerrit van der Veenlaan 2.
